

ການປິ່ນປົວເນື່ອງຈາກການຕິດ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງ

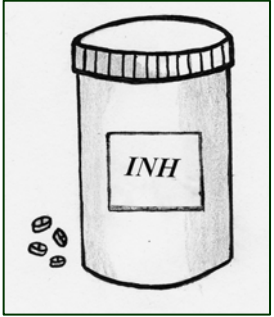
ຜົນຂອງການກວດພົບເຫັນວ່າ ທ່ານໄດ້ຕິດເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງ ຫຼື “LTBI.” ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງສ່ວນນ້ອຍໄດ້ແຜ່ຂຍາຍໄປສູ່ພາກສ່ວນຕ່າງໆໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານແລ້ວ, ເຊັ່ນປອດ, ກະດູກ, ຫຼື ໝາກໃອ່ຫຼັງ.

ໃນເວລານີ້, ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງຈະບໍ່ກໍ່ບັນຫາໃດໆໃຫ້ທ່ານເທື່ອ. ມັນຍັງ “ບໍ່ມີຕົວ” ແຕ່ວ່າມັນຍັງມີຊີວິດຢູ່. ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງຈະ“ບໍ່ມີຕົວ” ຢູ່ໃນ ເມື່ອຮ່າງກາຍຂອງທ່ານຫາກຍັງສາມາດຕໍ່ສູ້ກັບມັນໄດ້ຢູ່. ໃນເມື່ອທ່ານຕິດເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງ LTBI ມັນຈະບໍ່ສາມາດທີ່ຈະແຜ່ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ລະບາດຕໍ່ໄປໃສ່ຜູ້ອື່ນໄດ້.

ຖ້າຮ່າງກາຍຂອງທ່ານບໍ່ສາມາດທີ່ຈະຕ້ານທານຕໍ່ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງໄດ້ ມັນຈະ “ຕື່ນຂຶ້ນ” ຂຫຍາຍຕົວ. ເພາະສນັ້ນມັນຈຶ່ງສາມາດທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ກັບທຸກຄົນທີ່ມີເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງ LTBI ໄດ້ທຸກເວລາ. ໃນເມື່ອພາດຂອງຍາຍຕົວຂຶ້ນແລະສາມາດແຜ່ລະບາດໄດ້ ໂດຍຈະເອີ້ນວ່າ “ການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງ” ບຸກຄົນທີ່ມີເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງທີ່ຢູ່ໃນອັ້ນຮ້າຍແຮງນັ້ນ ຈະປ່ວຍຫນັກແລະສາມາດແຜ່ລະບາດ ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ໄປສູ່ຜູ້ອື່ນໄດ້.

ຂ້າພະເຈົ້າຈະປ້ອງກັນ ການເມື່ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງທີ່ແຜ່ລະບາດນີ້ໄດ້ຢ່າງໃດ?

ມີຢາທີ່ຈະປ້ອງກັນໄດ້ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ຂຍາຍຕົວ. ຢາ Isoniazid (INH) ແມ່ນຢາທີ່ໃຊ້ປິ່ນປົວ ໂດຍທົ່ວໄປສຳລັບໂຣຄ໌ LTBI. ຢາ INH ຈະຂ້າເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງທີ່ “ບໍ່ມີຕົວ” ຢູ່ນັ້ນກ່ອນທີ່ມັນຈະມີ ໂອກາດທຳໃຫ້ທ່ານປ່ວຍ, ເພາະວ່າເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງນັ້ນມັນຮ້າຍແຮງ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາຫຼາຍເດືອນກ່ອນທີ່ຢານັ້ນຈະຂ້າມັນໄດ້.

ຢາ INH ທຳວາມໄດ້ດີຖ້າທ່ານກິນມັນທຸກໆມື້ຈົນກວ່າທ່ານໝໍຈະປອກໃຫ້ຢຸດ. ກິນຢານີ້ໂດຍບໍ່ໃຫ້ກິນຮ່ວມກັບອາຫານ. ທ່ານຕ້ອງໄປຫາທ່ານໝໍຂອງທ່ານເດືອນລະເທື່ອໃນຂະນະທີ່ທ່ານກິນຢາ INH ເພື່ອຈະໄດ້ຫນັ້ນໃຈວ່າການປິ່ນປົວນັ້ນໄດ້ຜົນດີ.

ເປັນຫຍັງຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຕ້ອງການຢາ ຖ້າວ່າຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຮູ້ສຶກປ່ວຍ?

ຢາ INH ຂ້າເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານກ່ອນທີ່ມັນຈະມີໂອກາດ “ກຳເລີບຂຶ້ນ” ແລະທຳໃຫ້ທ່ານປ່ວຍ. ໃຫ້ຈຳໄວວ່າ, ເຊື້ອ ໂຣຄ໌ປອດແຫ້ງນັ້ນສາມາດຂ້າໄດ້ໃນຂະນະທີ່ມັນຍັງ “ບໍ່ມີຕົວຢູ່.”

ຂ້າພະເຈົ້າຈະຮູ້ຢ່າງໃດວ່າຂ້າພະເຈົ້າຈະໄດ້ຢ່າງໃດ?

ຫຼາຍຄົນໃຊ້ຢາ INH ທຸກໆວັນ ໂດຍທີ່ບໍ່ມີບັນຫາໃດໆ, ແຕ່ກໍມີສິ່ງເລັກນ້ອຍທີ່ທ່ານຕ້ອງໄດ້ສັງເກດເບິ່ງນຳເຊັ່ນ:

- ເປັນໄອ່ຫຼາຍກວ່າສາມວັນ
- ຮັບປະທານອາຫານບໍ່ໄດ້ດີ, ຈ່ອຍລົງ, ຫຼືຮູ້ສຶກເມື່ອຍ ໂດຍບໍ່ມີສາເຫດ
- ວົງວຽນຫຼືຮາກ: ບາງຄົນກໍວົງວຽນປານກາງໃນເມື່ອເລີ່ມໃຊ້ຢາ INH ຖ້າມີການເຊັ່ນນີ້ເກີດຂຶ້ນກັບ, ໃຫ້ກິນອາຫານຮ່ວມນຳເລັກນ້ອຍ ໃນເວລາທ່ານກິນຢານີ້ ຫຼືໃນເວລາກ່ອນນອນ. ຖ້າທ່ານຍັງອ່າການ ເຊັ່ນນັ້ນຢູ່ ຫຼັງຈາກສາມວັນຜ່ານໄປແລ້ວໃຫ້ ໂທຫາຄລິນິກທ່ານ ດວ່ນ.

- ເຈັບທີ່ທ້ອງນ້ອຍ
- ນ້ຳປັດສະວະສີຂຸ້ນ (ສຶກາເພທຼືສີນ້ຳຊາ)
- ຜິວຫຼືຕາເຫຼືອງ
- ອອກຕຸ່ມຫຼືຄັນຕາມຜິວຫນັງ
- ຮູ້ສຶກມືນຫຼືກະດຽມຕາມມືແລະເຕີນ
- ໄອດົນຫຼາຍກວ່າສາມອາທິດ
- ເຫື່ອອອກຕອນກາງຄືນ

ຖ້າຫາກທ່ານມີບັນຫາເຫຼົ່ານີ້, ໂທສືບໄປທີ່ຄລິນິກຂອງທ່ານຫນ້າທີ່ບໍ່ໃຫ້ລໍຖ້າຈົນກວ່າຈະເຖິງວັນກຳນົດໄປພົບທ່ານໝໍ.

ຂໍ້ສຳຄັນອື່ນໆ:

- ການດິນເຫຼົ້າໃນຂະນະທີ່ໃຊ້ຢາ INH ຈະທຳລາຍຕັບຂອງທ່ານ, ບໍ່ໃຫ້ດິນເບ້ຍ, ວາຍ, ຫຼືເຫຼົ້າຈົນກະທັ້ງທ່ານປິ່ນປົວໂຣຄ໌ນີ້ແລ້ວ.
- ແນ່ໃຈວ່າໃຫ້ບອກທ່ານໝໍຂອງທ່ານ ຖ້າວ່າທ່ານຫາກໃຊ້ຢາຊະນິດອື່ນໆອີກ ຫຼືວ່າທ່ານຖືພາ.

ການປິ່ນປົວເນື່ອງຈາກການຕິດໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງ - ໜ້າ 2

ຖ້າຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຢາກໃຊ້ຢາ ຈະເປັນຢ່າງໃດ?

ຖ້າທ່ານບໍ່ກິນຢາທີ່ມີເຊື້ອໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງໃຊ້ຢາທີ່ມີໄວກວ່າກຳນົດ, ທ່ານອາດຈະກັບມາເກີດປ່ວຍແລະແຜ່ຂ້າຍເຊື້ອໂຮຄ໌ນັ້ນ. ນັ້ນກໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບທຸກຄົນ ທີ່ມີເຊື້ອໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງ LTBI ທີ່ຈະແຜ່ລະບາດ ໄດ້ທຸກເວລາ. ຢາປ່ອຍໃຫ້ເຫດການເຊັ່ນນີ້ເກີດຂຶ້ນກັບທ່ານແລະຄອບຄົວທ່ານ.!

ຖ້າຂ້ອຍໄດ້ສັກຢາວັນຊົນ BCG ຂ້ອຍຍັງຈະໄດ້ເຮັດຫຍັງອີກ?

ໃນປະເທດບ່ອນທີ່ມີເຊື້ອໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງຫຼາຍ, ຄົນສ່ວນຫຼາຍຈະສັກຢາວັນຊົນ ທີ່ເອີ້ນວ່າ BCG. ຢາ BCG ສາມາດປ້ອງກັນເດັກນ້ອຍຈາກການຕິດເຊື້ອໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງ, ແຕ່ກົນຮງກຸ້ມໄປໄດ້ສອງສາມປີເທົ່ານັ້ນ.

ບຸກຄົນທີ່ສັກຢາ BCG ສາມາດຕິດເຊື້ອໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງແລະແຜ່ລະບາດໄດ້! ຖ້າທ່ານມີເຊື້ອຢາ BCG, ທ່ານຍັງສາມາດທີ່ຈະປ້ອງກັນຕົວເອງ ໂດຍການໃຊ້ຢາເພື່ອກັນໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງ LTBI ໄດ້.

ຖ້າຫາກວ່າຂ້ອຍບໍ່ມີເງິນທີ່ຈະຊື້ຢາມີເດ?

ຖາມນຳທ່ານໝໍຫຼືນາງພຍາບານ ເພື່ອຈະອໍເອົາຢາເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຈາກທາງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຣັຖມົນນີໂຊຕາ.

ຖ້າຂ້ອຍຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນອື່ນເດ?

ຖ້າທ່ານຍ້າຍໄປຢູ່ຮູ້ທີ່ເມືອງອື່ນ, ບອກທ່ານໝໍກ່ອນທີ່ຈະຍ້າຍ. ເພິ່ນຈະຊ່ວຍທ່ານເພື່ອໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງໃນເຮືອງການໃຊ້ຢານັ້ນຫຼັງຈາກ ທ່ານຍ້າຍໄປ.

ປ້ອງກັນທ່ານ, ຄອບຄົວ, ເພື່ອນຝ່ຽງຈາກໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງ – ໃຫ້ກິນຢາປິ່ນປົວໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງໃຫ້ຈົນຄິບຕາມກຳນົດ!

ຂ້າພະເຈົ້າເຮັດຢ່າງໃດຈຶ່ງຈະບໍ່ລົມກິນຢາປິ່ນປົວໂຮຄ໌ປອດແຫ້ງນີ້?

ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ທ່ານຄວນຈະກິນຢາ INH ທຸກວັນ. ຖ້າທ່ານລົມກິນຢາຫຼາຍວັນ, ຢານັ້ນອາດຈະບໍ່ທຳງານດີ. ພຍາຍາມກິນຕໍ່ໄປຈົນກວ່າທ່ານໝໍບອກໃຫ້ຢຸດ.

ບາງວິທີອາດຈະຊ່ວຍບໍ່ໃຫ້ລົມກິນຢາ:

- ເກັບຢາໄວ້ບ່ອນທີ່ທ່ານມັກຈະຫລຽວເຫັນເລື້ອຍໆໃນທຸກໆວັນ.
- ບອກໃຫ້ຄົນໃນຄອບຄົວຫຼືໝູ່ເພື່ອນຊ່ວຍເຕືອນທ່ານທຸກວັນ.
- ໝາຍໃສ່ໄວ້ໃນປະຕິທິນທຸກວັນຫຼັງຈາກທ່ານກິນຢາແລ້ວ.
- ໃຊ້ກ່ອງຢາຊະນິດທີ່ຂຶ້ນເປັນຫ້ອງໝາຍໄວ້ໃນແຕ່ລະວັນ ເພື່ອຊ່ວຍເຕືອນບອກ.
- ກິນຢາໃນເວລາດຽວກັນທຸກໆວັນ. ຕົວຢ່າງ ຫຼັງຈາກກູ້ເຂົ້ວກິນເຂົ້າເຊົ້າ, ຫຼືກ່ອນທີ່ທ່ານຈະເຂົ້າອນ.

ຖ້າທ່ານລົມກິນມາຫຼາຍວັນ, ຈົ່ງບັນທຶກໄວ້ເພື່ອບອກໃຫ້ທ່ານໝໍຮູ້ຕອນທີ່ຈະໄປກວດນຳເພິ່ນໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປນັ້ນ.

ຄລິນິກ/ ທ່ານໝໍ/ ນາງພຍາບານຂອງທ່ານ:

_____
_____
_____

ໂທຣສັບ: _____

Tuberculosis Prevention and Control Program
P.O. Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
651-201-5414
1-877-676-5414
www.health.state.mn.us/tb